

Op naar Neutraal

Energieakkoord

Holland Rijnland

Terugblik en tussenstand Regionale Energietransitie

Opbrengst terugblik projectgroep op 18 oktober 2018 t.b.v. PHO+ op 21 november

Opzet

1. Doel en aanpak terugblik
2. Behaalde resultaten en producten in 2018 (ook 2016 en 2017)
3. Financiële stand van zaken
4. Belangrijkste leerpunten voor vervolg
5. Kaders voor nieuw uitvoeringsprogramma
6. Procesvoorstel uitvoeringsprogramma 2019

Doel en aanpak terugblik

- Toezegging in PHO+ Energie van budget voor 2019 wanneer evaluatie/terugblik 2018 is gedaan
- Terugblik: terugkijken, leren en vooruitkijken (projecteren)
- Basis terugblik: opbrengst van bijeenkomst 'Eiland van Reflectie' met brede projectgroep op 18 oktober, onder begeleiding van Twynstra Gudde (zie presentatie en verslag opbrengst in separaat document)
- Terugblik op uitvoeringsprogramma (vastgesteld in AB van 14 maart 2017), maar ook op Energieakkoord Holland Rijnland (ondertekening op 27 september 2017) en start van regionale traject begin 2016
- biedt kader voor nieuw uitvoeringsprogramma

Belangrijkste resultaten en producten

	2016 en 2017	2018
Algemeen	Rapport Posad Energieakkoord Financiering en organisatie	Website Op naar Neutraal Monitoringsdashboard Basis voor Regionale Energiestrategie (RES)
Energiebesparing		Branchegerichte aanpak (showrooms/ bouwmarkten) Pilots bedrijventerreinen Bijeenkomsten maatschappelijk vastgoed
Zon op daken		Bijeenkomst met bedrijven Inventarisatie woco's
Ruimte		Ambtelijke verkenning Serious game met raden en stakeholders Informerende brief aan raden
Warmte	Warmtetransitieatlas (WTA)	Convenant Aardgasvrij met Liander Onderzoek CE Delft/APPM als basis voor lokale warmtevisies Lerende netwerken warmteprojecten
Duurzame mobiliteit		Prognose laadinfrastructuur (+bijeenkomst) Regionaal kader autodelen
Duurzame Greenports		Verkenning en mogelijke inventarisatie (intentieverklaring) in Duin- en Bollenstreek

Voortgang per uitvoeringslijn

Algemeen: communicatie (website) en monitoring gerealiseerd, aanzet ondersteuning bij subsidies, nog geen aanzet regionaal investeringsfonds (nog niet opportuun)

Energiebesparing: deel van de acties uitgevoerd, knelpunt voor verdere uitwerking is geringe capaciteit bij gemeente en afhankelijkheid bij doelgroepen

Zon op daken: acties rondom doelgroepen bedrijven en woningbouwcorporaties gerealiseerd, niet bij scholen en sportinstellingen; waar te beginnen?

Ruimte: loopt conform planning, veel bestuurlijke en ambtelijk aandacht. Strakke planning bij energie (gericht op PS verkiezingen maart 2019) leidt tot discussie over integrale afweging locaties duurzame opwekking energie

Warmte: leren van elkaar op thema's via pilots en aanzet lokale warmtevisies (80% versie). Pakken gemeenten dit op? Regionale warmtevisie nog in de steigers, wordt 2019. Wisselingen trekkerschap leiden tot vertraging.

Duurzame mobiliteit: regionaal kader laadpalen en inventarisatie kansen autodelen op schema en werkt agenderend, duurzaam autodelen mogelijk aansluiten bij landelijke ontwikkelingen.

Duurzame Greenports: Aalsmeer en Boskoop reeds aan het verduurzamen, wel belangstelling vanuit Duin- en Bollenstreek. In fase van coalitievorming en verkenning.

Financiële stand van zaken: begroting en uitgaven per 24/10

Geschatte inkomsten en uitgaven 2017 en 2018			
Uitvoeringslijn	Begroting 2017 en 2018	Uitgegeven 2017	Uitgegeven/verplicht in 2018
Energiebesparing	148.000		148.000,00
Ruimte en energie	194.000	48.356,44	122.178,14
Zon op daken	145.000		31.984,00
Warmte	335.000	28.785,00	204.166,75
Greenports en energietransitie	10.000		-
Duurzame mobiliteit	150.000		56.465,00
Programmakosten (o.a. communicatie, lobby, monitoring en ondersteuning)	193.000	1.600,00	143.868,50
Onvoorzien	25.000	-	-
Totaal	1.200.000	78.741,44	627.920,95

Financiële stand van zaken: bijgestelde inkomsten vs. uitgaven

	2017	2018	Totaal
<u>Inkomsten</u>			
Inkomsten bijdragen gemeenten	287.967	567.967	855.934
Bijdrage door provincie*	38.750	12.000	50.750
			<u>906.684</u>
<u>Uitgaven</u>			
Uitgaven en verplichtingen	78.741	627.921	706.662
Nog te verwachten verplichtingen in 2018 (schatting)	-	100.000	100.000
			<u>756.662</u>
Overschot (mee te nemen naar 2019)			100.022
* De provincie heeft financieel bijgedragen aan concrete projecten uit het uitvoeringsprogramma, daarnaast een bijdrage geleverd aan capaciteit en ook investeringen gedaan in energieprojecten in de regio			

Belangrijkste overall leer- en aandachtspunten

- Meer focus aanbrengen in het programma: we doen nu veel verschillende activiteiten tegelijkertijd; hoe kunnen we beter faseren en prioriteren?
- Goed nadenken hoe externe stakeholders aan te haken bij het programma. Doelgroepenbenadering verder uitwerken: hoe benader je deze doelgroepen en welke keuzes maken we daarbij?
- Interne structuur: er staat een stevige fundament met projectgroep, werkgroepen en bestuurlijke aansturing. We kunnen nog betere afspraken maken over besluitvorming, afstemming en communicatie
- Daarnaast zijn er evaluatiepunten per uitvoeringslijn uitgekomen (zie verslag van 18 oktober) die we meenemen bij de uitwerking van het nieuwe programma

Voorgestelde kaders voor nieuw uitvoeringsprogramma

- Uitvoeringsprogramma ontwikkelen voor 2019-2022 (meer structureel)
- Resterend budget meenemen naar 2019, doortrekken bijdrage 2018 voor jaren daarna
- Nadruk op Ruimte en energie en Warmte conform vereisten RES → inzet groot (capaciteit en budget)
- Energiebesparing en Zon op daken integreren tot een uitvoeringslijn → nadruk op doelgroepen, met focus op enkele, grootschalige activiteiten per jaar
- Duurzame mobiliteit: continueren, focus op enkele thema's per jaar
- Greenports: gebiedsgerichte aanpak en specifieke doelgroep/branche → leren van ervaringen in Duin- en Bollenstreek of willen we deze uitvoeringslijn schrappen dan wel onderbrengen bij een lijn innovatie?
- Heldere positionering Stuurgroep en PHO+: Stuurgroep stuurt uitvoeringsprogramma (bij) en bereidt PHO+ (4x per jaar) voor; voorzitter en Stuurgroepleden hebben ambassadeursrol per thema
- Capaciteit bij de gemeenten vormt een knelpunt bij snelheid in uitvoering en helemaal als we willen versnellen.

Vervolgproces

- Terugblik vaststellen en kaders voor nieuw uitvoeringsprogramma:
 - Eiland van Reflectie op 18 oktober met Twynstra Gudde (projectgroep)
 - Input op concept via werkgroepen en managers
 - 1 november: projectgroep
 - 7 november: Stuurgroep
 - 21 november: PHO+ Energie
- Opstellen en vaststellen nieuw uitvoeringsprogramma:
 - November: input vanuit werkgroepen
 - 6 December: Dagdeel opstellen uitvoeringsprogramma (projectgroep)
 - Januari: Stuurgroep
 - 30 januari: PHO+ Energie